

Διδώ Σωτηρίου – 23 Σεπτεμβρίου 2004

Σύνταξη [Βλάσης Κομνηνός](#)

Η **Διδώ Σωτηρίου**, μια από τις σημαντικότερες Ελληνίδες συγγραφείς, γεννήθηκε το 1909 στο Αϊδίνιο της Μικράς Ασίας, μετακόμισε με την οικογένειά της το 1919 στη Σμύρνη και βρέθηκαν πρόσφυγες, στην Ελλάδα μετά το 1922. Εργάστηκε ως δημοσιογράφος από το 1936 υπήρξε αρχισυντάκτρια του περιοδικού “Γυναίκα” και μέσα στον πόλεμο ανέλαβε την αρχισυνταξία του “ΡΙζοσπάστη”, ενώ εντάχθηκε στην αντίσταση κατά τη διάρκεια της Κατοχής μέσα από τις τάξεις της Αριστεράς.

Το συγγραφικό της έργο συμπυκνώνει με μοναδικό τρόπο την αφήγηση των δεινών και των περιπετειών του Ελληνισμού από τη Μικρασιατική καταστροφή μέχρι και τη δύσκολη εποχή της μετεμφυλιακής Ελλάδας. Το 1959 εκδίδεται το πρώτο βιβλίο της **«Οι νεκροί περιμένουν»** και ακολουθούν τα **«Ματωμένα Χώματα»**, **«Εντολή»**, **«Κατεδαφιζόμεθα»** κ.ά. Τα έργα της έχουν μεταφραστεί σε πολλές ξένες γλώσσες, ενώ η ίδια έχει τιμηθεί με πλήθος βραβείων όπως το βραβείο ελληνοτουρκικής φιλίας “Ίπεκσί” και το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας. Η Εταιρεία Ελλήνων Συγγραφέων προς τιμήν της Σωτηρίου καθιέρωσε το βραβείο “Διδώ Σωτηρίου”, το οποίο απονέμεται σε ξένο ή Έλληνα συγγραφέα του οποίου το έργο προωθεί την επικοινωνία των λαών και των πολιτισμών με γνώμονα την πολιτισμική διαφορετικότητα.

Η Διδώ Σωτηρίου έφυγε από τη ζωή στις **23 Σεπτεμβρίου 2004**. Με αφορμή την επέτειο θανάτου της, το **Αρχείο της ΕΡΤ** παρουσιάζει την εκπομπή:

ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ

ΔΙΔΩ ΣΩΤΗΡΙΟΥ

(video)

Σε αυτό το επεισόδιο της εκπομπής «ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΟ» είναι αφιερωμένο στη ζωή και την καλλιτεχνική δραστηριότητα της συγγραφέα και δημοσιογράφου **Διδούς Σωτηρίου**. Η ίδια περιγράφει με συγκίνηση τις αναμνήσεις από τα παιδικά της χρόνια στο Αϊδίνιο της Μικράς Ασίας, τα μέρη, τον τρόπο ζωής εκεί, τη συνύπαρξη με τους τούρκους και τις θετικές αναμνήσεις από εκείνα τα χρόνια. Ακολουθώς μιλάει για τη Σμύρνη, θυμάται τις οδυνηρές στιγμές απελπισίας στο λιμάνι της Σμύρνης, την αγωνία, την απόγνωση και τις στερήσεις. Έπειτα μιλάει για τις πρώτες μέρες εγκατάστασης στην Αθήνα μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, την εχθρική αντιμετώπιση που τους περίμενε στην Ελλάδα.

Υπογραμμίζει το ρόλο της προσφυγιάς ως «μαγιά προόδου», ενώ επισκέπτεται τις προσφυγικές γειτονιές του Πειραιά και μιλάει με ανθρώπους που έζησαν και εκείνοι την καταστροφή της Σμύρνης. Συζητούν για τις συνθήκες που αντιμετώπισαν φτάνοντας στον Πειραιά, τη δυσκολία να βρουν καταλύματα, την εγκατάσταση στα Καρβουνιάρικα, μετά στην Καστέλα, την έλλειψη νερού και τις ασθένειες και τις στερήσεις που τους μάστιζαν.

Στη συνέχεια, παρουσιάζει το βιοματικό τρόπο συγγραφής των βιβλίων της, τα θέματα (Μικρασιατική Καταστροφή, Εμφύλιος, Κατοχή) και τα μηνύματά τους, προσπαθώντας να μυθοποιεί την Ιστορία χωρίς να την κακοποιεί και να την παρουσιάζει με υποκειμενικότητα. Την ενδιέφερε να αποδώσει μέσα από το έργο της το εύρος του μαρτυρίου της εξόδου του Ελληνισμού από την Μικρά Ασία, να αποδοθούν οι αιτίες που οδήγησαν σε αυτή την καταστροφή, όπως η Μεγάλη Ιδέα και ο ρόλος των Μεγάλων Δυνάμεων. Αντίστοιχα την απασχόλησαν τα γεγονότα της Κατοχής, της Αντίστασης και του Εμφυλίου Πολέμου μέχρι τα ταραχώδη πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1960.

Σκηνοθεσία: Τάκης Χατζόπουλος

Έρευνα: Τέτα Παπαδοπούλου

Πρώτη τηλεοπτική προβολή: 31 Μαρτίου 1982

<https://www.ert.gr/ert-arxeio/dido-sotiriou-23-septemvriou-2004-3/>